

גמרא ארבעה עשר כפי ימי המעשה

8

7

6

הברית וציון בגימטריא יוסף. וזה ותאמר ציון עזבני ה' שרואים שעבר זמן רב ועוד לא נתקן לגמרי על זה מסיים הפטרה כי נחם ה' ציון שהוא מדת צדיק יסוד עולם שיוסף מרכבה לה. ואחר כך הפטרת עניה סוערה לא נוחמה מרמז כנגד אהרן הכהן שעסקו עיקר עבודה ובגלות אין מבקש ולא מזבח ואין לנו עבודת הקרבנות. ואחר כך אנכי הוא מנחמכם. כנגד משה רבינו שהוריד הלוחות שפתח בהן אנכי ה' אלהיך כאמור.

ואחר כך מתחיל השלוש הפטרות האחרונות כנגד שלושת האבות ומתחיל רני עקרה כנגד יעקב אבינו ע"ה שמטתו שלימה היינו שכל שהוא רק מזרעו לא יוכל לעקור שם ישראל ממנו ואף על פי שחטא ישראל הוא (סנהדרין מ"ד). וזה שאמר רני עקרה לא ילדה, ובגמרא (ברכות י'). עקרה שלא ילדה בנים לגיהנם כוותיכו שעל כל פנים אין בישראל כמו באומות העולם (ונתבאר

במקום אחר). ואחר כך קומי אורי כי בא אורך הוא כנגד יצחק אבינו ע"ה שהוא מרכבה למדת גבורה פחד יצחק. ואיתא בתיקונים (ריש תיקון מ"א) תמן תשרי ודא דרועא תנינא יום תנינא וכו' אשתאר ר' ראש השנה ואיתא במדרש (ויקרא רבה כ"א, ד') אורי בראש השנה. ואחר כך הפטרת שוש אשיש כנגד אברהם אבינו ע"ה שהוא עיקר תכלית בריאת העולם כמו שנאמר (תהלים פ"ט, ג') עולם חסד יבנה וכתוב (בראשית ב', ד') בהבראם ואיתא במדרש

(בראשית רבה י"ב, ט') ובזוה"ק (ח"א צ"ג.) בהבראם באברהם בזכותו של אברהם. ושבתי כולל כל השבע מדות (כמו שנתבאר במאמרים הקודמים) לכן מפטירין בשבתות השבע דנחמתא שעל ידי שמירת שבת מיד נגאלין:

עשרת הדברות הוא אנכי ה' אלהיך והוא כנגד משה רבינו ע"ה שהוא הוריד התורה מן השמים וכל הנחמות אלו הם מצד ה' יתברך. ואחר כך מתחיל הפטרה שהוא כנגד אהרן הכהן שהוא שושבינא דמטרוניתא כידוע שהוא מכניס דברי תורה ללב ישראל כמו שאמרו (אבות א', י"ב) ומקרבן לתורה. כנגד זה אומר רני עקרה בהווה שעיקר התפשטות הדברי תורה היה בגלות בכל והוא כנגד מדת הוד שאהרן הכהן מרכבה לה. ובאלף החמישי שהוא כנגד מדת הוד היה עיקר הישעבור ועול גלויות שהאלף זה עבר כולו בחורבן. ועל זה אמר כל היום דוה שהוד נהפך לדוה כמו שמובא בזוה"ק (ח"ג רמ"ג.) ומכל מקום דייקא באלף זה היו רוב האמוראים וחתומת תלמוד בבלי שהוא עיקר תורה שבעל פה ורוב גדולי הראשונים וזה רני עקרה בהווה. ואחר כך שוש אשיש בה' כנגד מדת מלכות שהוא כשזוכין לישר הלב וישרים לשמחה (תענית ט"ו.) והוא כנגד אורו של משיח שהוא יהיה היחיד ששב שמוחלין לכל העולם כולו והיינו על ידי שיכניס הרהור תשובה לכל ישראל ואלו השלוש נחמות הם מצד ישראל והם בהווה:

ובן יש לומר סדרם של השבע הפטרות אלו מתתא לעילא גם כן שאחר שמתבררין ישראל בשלוש ראשונות שכנגדן שלוש דפורענותא מתבררין ישראל מצדם בשבע המדות מתתא לעילא. ומתחיל בראשונה נחמו נחמו וגו' דברו על לב ירושלים שהוא מרמז על מדת מלכות ואמר כי נרצה עוונה היינו שה' יתברך מביטח שאחר כך יהיה כזכויות כמו שאמרו (שבת פ"ט:.) אם יהיו חטאיכם כשנים הללו וכו' והוא דכתר עליון איהו כתר מלכות. ואחר כך ותאמר ציון מרמז כנגד מדת יסוד שעיקר הגלויות איתא מהאר"י הקדוש זצ"ל שהוא לתקן פגם

[יז] שבת זה הוא הכנה לראש השנה כמו שאמרו בגמרא (מגילה ל"א:) כדי שתכלה שנה וקללותיה והשבת שאחר כך כבר תחל שנה וברכותיה (כמי שנתבאר לעיל). ולכן מפטירין בשבת זה קומי אורי כי בא אורך (ישעיה ס', א') והוא על פי שאמרו (ויקרא רבה כ"א, ד') אורי בראש השנה ובתיקונים (תיקון ל"ו) ויהי אור דא ראש השנה שבראש השנה הוא הויה להאור. והנה ענין השבע הפטרות דנחמתא הראשונה נחמו נחמו ואחר כך ותאמר ציון עזבני ואחר כך עניה סוערה ששניהם הם צעקות מלכות ישראל ואחר כך אנכי אנכי הוא מנחמכם. ושלוש הפטרות האחרונות הם נחמות בהווה רני עקרה קומי אורי שוש אשיש בה'. וכבר אמרנו דשבע הפטרות דנחמתא הם כנגד שבע מדות הבנין והסדר הוא מעילא לתתא שמקודם מברר ה' יתברך את ישראל בשלוש שבתות דפורענותא בהשלוש ראשונות. ואחר כך בשבע דנחמתא מברר ה' יתברך את ישראל בשבע מדות התחתונות ששבעה הרועים מרכבה להן.

ואמר בראשונה נחמו וגו' כי נרצה עוונה והוא על דרך שאמרו (שבת פ"ט:) אם יהיו חטאיכם כשנים הללו שסדורות ובאות מששת ימי בראשית כשלא ילבינו היינו שזדונות נעשות כזכויות שתיכף במאמר בראשית עלה במחשבה להיות נקוורא דוקא נפיק מגו חשוכא והוא כנגד אברהם אבינו ע"ה שזכה למדת זקן ואברהם זקן ונתבשר לך טל ילדותך ואמרו (בראשית רבה ל"ט, ח) מה הטל הזה פורח אף עוונותיך פורחין. ואחר כך ותאמר ציון עזבני ה' כנגד יצחק אבינו ע"ה. ואחר כך הפטרת עניה סוערה ונדרש בפסיקתא (פרשה ל"ב) עניה מדברי תורה והוא כנגד יעקב אבינו ע"ה שאמר מאין יבוא עזרי (בראשית רבה ס"ח, ב'). ואחר כך אנכי אנכי הוא מנחמכם הוא הנחמה בדברי תורה שהתחלת